

La Guerra Civil al Port

Tal com vàrem apuntar en el document del mes de gener, aquest any 2014 es commemora el 75è aniversari de l'acabament de la Guerra Civil; és per això que els documents del primer trimestre de l'any tindran relació amb aquesta contesa que afectà greument la ciutat de Tarragona, la seva població, i també la infraestructura portuària.

El Port de Tarragona va ser objectiu en repetides ocasions dels nombrosos atacs aeris que van perpetrar els avions de les forces alemanyes i italianes, bombardejos que deixaren un paisatge desolador del qual va costar molts anys refer-se.

Dics i molls, magatzems i tinglados van quedar molt malmesos a conseqüència de les bombes i la tasca de la seva reconstrucció esdevingué primordial un cop acabat el conflicte.

Els vaixells presó

Durant la Guerra Civil fou una pràctica habitual l'ús de vaixells mercants abandonats per al confinament de presos polítics. En períodes de conflicte les presons eren plenes i l'aïllament enmig del mar es va considerar una bona mesura per a suplir aquesta deficiència.

Quan esclatà la guerra, a Tarragona, hi havia dos vaixells inactius i en mal estat, que es trobaven atracats al parament del dic Transversal (actual moll de Reus). Els vaixells eren el *Cabo Cullera*, de la Compañía Ibarra, abandonat al port a causa de la crisi soferta per la naviliera, i el *Río Segre*, de la Compañía Transmediterránea, venut a la Ibarra, empresa que el rebatejà amb el nom de *Cabo San Sebastián*.

El *Cabo Cullera* ja havia servit de presó durant els Fets d'octubre de 1934 juntament amb el *Manuel Arnús*. El seu mal estat era tan gran que els presos només hi van ser molts pocs dies l'any 1936; sembla que després van haver de ser traslladats al *Río Segre* i, a partir del mes d'octubre, al *Mahón*.

En el *Río Segre* s'hi van celebrar fins i tot judicis, a conseqüència dels quals moriren assassinades més de 200 persones, sobretot en els primers dies de la contesa.

Davant la incapacitat del *Mahón* per acollir tants presos s'habilità l'*Isla de Menorca* a finals de 1936 que exercí la seva ingrata missió fins a finals de l'any 1937.

No es conserven llistes dels presos que van ser confinats als vaixells presó, però, segons alguns testimonis, quan aquests van ser traslladats del *Cabo Cullera* al *Río Segre* el nombre de detinguts no era inferior a 250.

El registre d'entrada i sortida de vaixells

El document del mes de febrer és una pàgina del llibre registre d'entrada i sortida de vaixells de l'any 1935 al 1944. Concretament, és la pàgina corresponent al mes d'octubre de 1936, en la qual apareix l'assentament del vapor *Mahón*, l'entrada del qual és el dia 28 d'octubre, i en el que apareix l'anotació "habilitado para cárcel del 28-10-1936 al 31-1-1938".

És aquest llibre un dels més consultats des que l'Arxiu del Port de Tarragona obrí al públic l'any 1990, i és per aquest motiu que el passat 2013 es va decidir passar-lo a format digital, juntament amb tota la sèrie de llibres registre d'entrada i sortida de vaixells, des de l'any 1874 fins al 1976.

Aquesta sèrie documental es troba en línia des del mes de desembre passat a la pàgina web a l'apartat de l'[Arxiu Digital](#). Un total d'11.800 pàgines repartides en 39 fitxers, a l'abast de totes aquelles persones interessades en la història del Port de Tarragona.